

Smittspridaren

Nyheter från Smittskyddsenheten i Västerbottens län

Smittspridaren nr 4 2018

När vi skriver detta är det ännu lugnt på magsjuka- och influensafronten. Till vinterns förberedelser hör influensavaccinationen, som startar i början av november. Mot vinterkräksjuka har vi inget vaccin, utan får förlita oss på bra hygienrutiner och att de sjuka är hemma medan de är smittsamma. Förskolebarn rekommenderas att stanna hemma minst två symptomfria dygn (48 timmar) och för övriga gäller 24 timmar.

Sverige för första gången under 300 recept!

Landets totala antibiotikarecept ligger nu för första gången under 300 recept per 1000 invånare. Antibiotikaresistens är ett av de största hoten mot modern sjukvård. Det är därför viktigt att antibiotika används ansvarsfullt enligt gällande behandlingsrekommendationer, dvs bara när det gör nytta. Strama har arbetat aktivt både nationellt och lokalt sedan 1995. År 2009 formulerades målet att Sverige skulle komma ner till målet 250 recept per 1000 invånare. Västerbotten ligger nu på 243 och är ett av två län som ligger under målet på 250.

Influensavaccination

Tisdagen den 6 november går startskottet för säsongens influensavaccination, som ger skydd mot fyra olika influensatyper, jämfört mot tidigare tre. Förutom ålderspensionärer är det viktigt att personer under 65 år som har vissa kroniska sjukdomar eller sjukdomstillstånd, som till exempel astma och diabetes, förstår att influensavaccination kan skydda dem mot allvarlig sjukdom. Även gravida efter graviditetsvecka 16 riskerar att bli mycket sjuka i influensa och rekommenderas vaccination. För att ytterligare minska risken för att riskgrupperna ska insjukna, bör personal och anhöriga kring dessa vaccineras. Riskgrupper betalar 60 kr och övriga 250 kr. Vaccinera gärna riskgrupperna i samband med ordinarie återbesök. Informationsblad att dela ut eller lägga i väntrum finns på svenska och översatta till andra språk på www.vll.se/smittskydd under rubriken *Influensa- och pneumokockvaccination*.

Pneumokockvaccination

I efterföljandet av influensasjukdom kan riskgrupper drabbas av allvarlig pneumokockinfektion. Därför rekommenderas de, utom gravida, även vaccination mot pneumokocker. För de flesta räcker det med en vaccindos vid ett tillfälle, men vid mycket nedsatt immunförsvar kan fler doser behövas, se på www.vll.se/smittskydd under rubriken *Influensa- och pneumokockvaccination - Pneumokockvaccination vuxna*.

Smittskyddsenheten
Västerbotten läns landsting
901 89 Umeå
E-post: smittskydd@vll.se

Stephan Stenmark
Smittskyddsläkare
090-785 14 00
stephan.stenmark@vll.se

Gunilla Persson
Bitr. smittskyddsläkare
090-785 20 15
gunilla.k.persson@vll.se

Therese Thunberg
Bitr smittskyddsläkare
090-785 37 51
therese.thunberg@vll.se

Lena Skedebrant
Smittskyddssköterska
090-785 37 65
lena.skedebrant@vll.se

Denise Jarvis
Smittskyddssekreterare
090-785 13 68
denise.jarvis@vll.se

Sprutbyte i Umeå

I början av september startade sprutbytet vid Infektionskliniken i Umeå. Syftet är att värna hälsan hos personer som injicerar droger samt förebygga spridningen av hiv och hepatit, men också motivera till ett drogfritt liv. Sprutbytet erbjuds personer som är 18 år eller äldre och injicerar droger. De kan komma och byta till rena sprutor och kanyler under drop-in på måndagar, onsdagar och fredagar klockan 13:00-

16:00. Sprutbytet har egen ingång från Köksvägen, dvs på baksidan av infektionsmottagningen. Personalen omfattas av sekretess, även mot andra vårdgivare. Mer information finns på www.1177.se.

God effekt av HPV-vaccin

Andelen flickor som vaccinerar sig mot HPV, humant papillomvirus, fortsätter att ligga på en stabil nivå i Sverige. Över 80 procent av flickorna födda 2005 hade vid halvårsskiftet fått minst en dos av vaccinet. Efter att flickor i årskurs 5 eller 6 började vaccineras mot HPV har HPV-infektioner, kondylom och allvarliga cellförändringar minskat i befolkningen. De flesta som drabbas av dessa infektioner är helt symtomfria och infektionerna läker vanligtvis ut av sig själv, men vissa får en kvarstående HPV-infektion och därmed en ökad risk att drabbas av cancer. Det finns ett förslag om att även pojkar ska erbjudas vaccin, men än så länge saknas beslut från regeringen. Läs mer om HPV på www.folkhalsomyndigheten.se sök på HPV.

Hög anslutning till barnvaccination

Totalt i hela landet så har omkring 97 % av alla två-åringar vaccinerats enligt barnvaccinationsprogrammet under 2017. Det är en lätt ökning jämfört med tidigare år. Glädjande är också att andelen riskgruppsbarn som vaccinerats mot tuberkulos och barn som vaccinerats mot hepatit B ligger på hela 91 %. Statistiken är grundad på uppgifter från Barnhälsovården i landet, som sammanställts av Folkhälsovårdmyndigheten. Mer finns att läsa på www.folkhalsomyndigheten.se sök på barnvaccinationsprogrammet.

Mässling i Europa

I Sverige har vi hittills i år haft cirka 40 bekräftade mässlingsfall, varav ett fall i Västerbotten. Det senaste året har det i Europa inrapporterats cirka 13 500 fall. Vid resa utomlands är det därför viktigt att man har skydd mot mässling. Vaccination bör erbjudas ovaccinerade barn under 18 månader och vuxna födda under 1960- och 1970-talet. Även vuxna i andra åldrar som inte följt svenska barnvaccinationsprogrammet kan behöva vaccination. Mer om mässlingsvaccination finns på www.folkhalsomyndigheten.se

Aktuellt om sorkfeber

En topp av antalet fall av sorkfeber brukar komma med cirka tre års intervall, men årets förväntade topp har uteblivit. I skrivande stund har 52 fall inrapporterats under året och 15 av dessa har inkommit sedan 1 juli. Vi har ingen förklaring till detta, men möjligen har den varma sommaren bidragit. Under sommaren insjuknade ett 1,5 månaders spädbarn, vilket är mycket ovanligt. Mamman insjuknade i hög feber och ryggont cirka 4 veckor efter förlossningen och barnet blev med all sannolikhet smittad antingen intrauterint eller via bröstmjölken. Inkubationstiden är 2–6 veckor.

West Nile-feber i Europa

Fram till den sista augusti i år har 975 fall rapporterats från europeiska länder. Flest fall har rapporterats från Italien (327), Serbien (213), Grekland (147), Rumänien (117) och Ungern (96). Totalt har 64 dödsfall rapporterats från Europa. Hittills under 2018 har två personer diagnostiserats i Sverige, efter att ha vistats på Balkan. Inhemsk smitta har aldrig rapporterats i Sverige.

West-Nile feber orsakas av ett virus som överförs till människor via myggor. Fåglar kan fungera som reservoar för smittan. Sjukdomen kan vara allt från helt symtomfri till mycket allvarlig med tecken på hjärnhinneinflammation eller hjärtmuskelinflammation. Det finns ingen specifik behandling eller vaccin. Förebyggande åtgärder är att förhindra myggbett.

Ebola just nu

I de östra delarna av Demokratiska republiken Kongo pågår sedan flera månader ett ebola-utbrott. Enligt WHO är risken hög för fortsatt smittspridning inom landet och till närliggande länder, men risken för global spridning bedöms vara låg. Från maj till mitten av oktober har 181 bekräftade fall och 35 möjliga fall inrapporterats. Dödligheten ligger på 64 %. Utbrottet följs av bland annat Folkhälsomyndigheten.